

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Lukutaito-ohjelma Lohjan KiVa-tapaaminen 15.2.2024

Niina Mähönen
Opetushallitus

Lukuliikkeestä Lukutaito-ohjelmaan

KANSALLINEN LUKUTAITOSTRATEGIA 2030

KANSALLINEN LUKUTAITO-OHJELMA 2030

LUKEVA KUNTA (2022–)

LUKEVA KOULU (2022–)

LUKEVA VARHAISKASVATUS (2024–)

Lukutaito-ohjelman kokoonpano

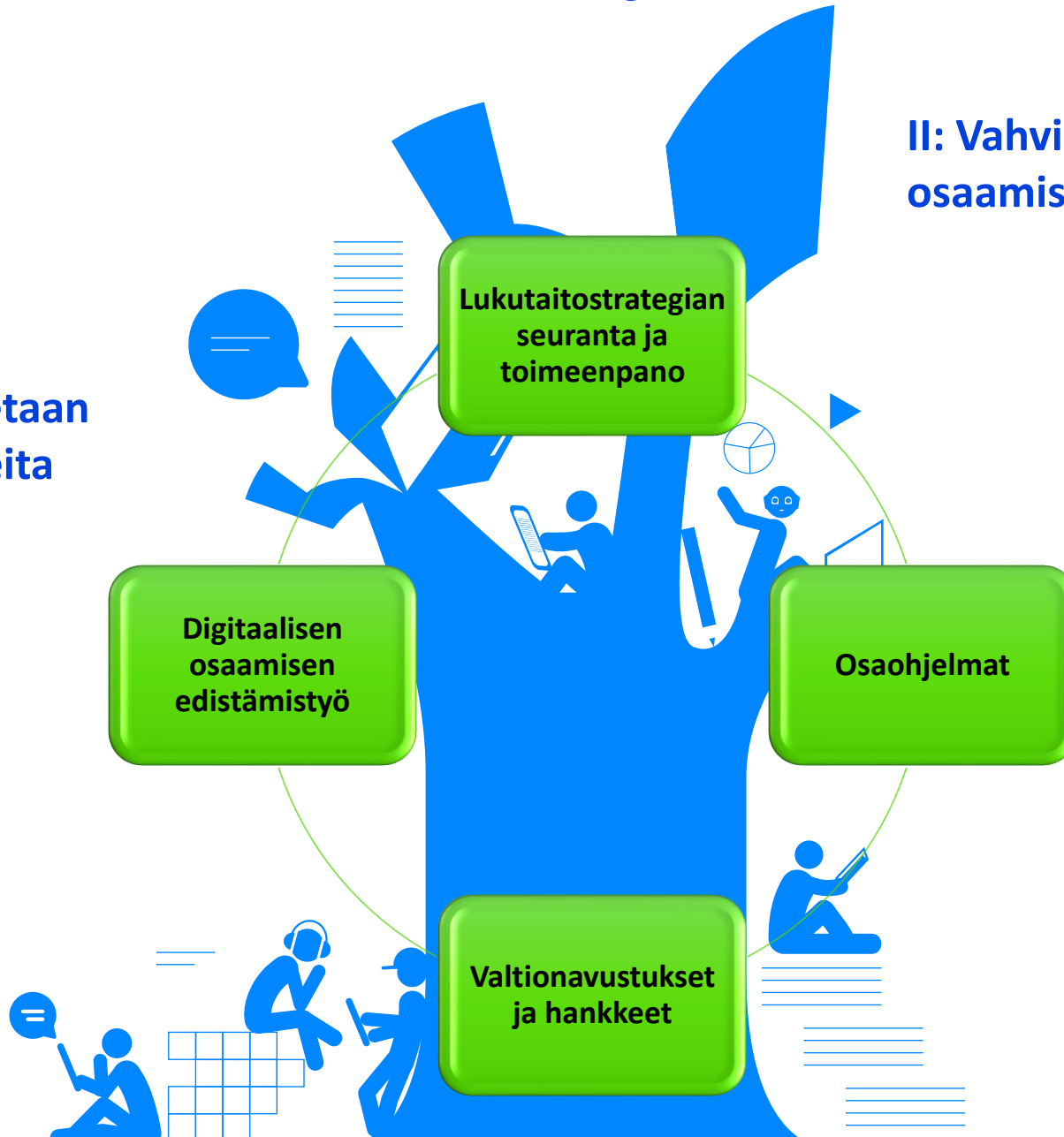
- **Lotta-Sofia La Rosa** (erityisasiantuntija, ohjelmavastaava, Lukeva koulu)
- **Riikka Kaukinen** (asiantuntija, viestintä, Lukeva kunta ja valtionavustukset)
- **Niina Mähönen** (asiantuntija, Lukeva varhaiskasvatus)
- **Belinda Kardén** (erityisasiantuntija, ruotsinkielinen toteutus, poissa toistaiseksi)

- **Minna Harmanen** (opetusneuvos)
- **Jolin Slotte** (opetusneuvos, ruotsinkieliset yhteydenotot Belindan poissa ollessa)
- **Elisa Helin** (opetusneuvos)
- **Päivi Leppänen** (opetusneuvos)

Miltä näyttää Lukutaito-ohjelma vuonna 2024?

I: Luodaan ja vahvistetaan lukutaitotyön rakenteita

II: Vahvistetaan monilukutaito-osaamista

III: Innostetaan lukemaan ja monipuolistetaan lukutaitoa

Lukeva varhaiskasvatus -ohjelma / tavoitteet

- Tehdä näkyväksi varhaiskasvatuksessa tapahtuva lukutaitotyö sekä lukemisen ja lukutaidon merkitys kaikelle oppimiselle.
- Luoda pysyviä rakenteita, joilla tuetaan monilukutaidon varhaista kehittymistä sekä tekstien ja kirjallisuuden maailmaan kasvamista.
- Vahvistaa vanhoja ja luoda uusia yhteistyömuotoja varhaiskasvatuksen, kirjaston, kotien sekä muiden lukutaitotyötä tekevien välille.

Lukeva varhaiskasvatus –ohjelma / pilotti

27 varhaiskasvatuksen yksikköä ympäri Suomea.

Alkukartoitus tammikuussa

→ yksilöllinen kehityskohde yksiköille

Toteutus: verkoston Howspace-alusta, webinaareja, kirjakassi jokaiseen osallistuneeseen yksikköön, kirjoihin liittyvän pedagogisen materiaalin valmistelu.

Loppukartoitus toukokuussa

→ pilotin vaikuttavuus

Lukeva varhaiskasvatus –ohjelma / pilotin tuloksia

Luku- ja kirjoitustaidon valmiuksien tukeminen arjessa

- Päivittäinen lukeminen
- Lasten osallisuus

Monikieliset lapset

- Materiaalien käyttö eri kielillä
- Pienryhmät, eriyttäminen

Kirjastoyhteistyö

- Kirjastokäynnit ja muu yhteistyö
- Eteiskirjasto

Muu yhteistyö luku- ja kirjoitustaidon valmiuksien tukemisessa

- Ulkopuoliset vierailijat lukemaan lapsille
- Vanhempainillat

Lukeva varhaiskasvatus –ohjelman tavoite

Vahvistaa vanhoja ja luoda uusia yhteistyömuotoja varhaiskasvatukseen, kirjaston, kotien sekä muiden lukutaitotyötä tekevien välille.

Tavoite: yhteistyön syventäminen

Suuntaviiva I: Luodaan ja vahvistetaan lukutaitotyön rakenteita

Huoltajat/perheet

Luetaan lasten kanssa
–esitteen jakaminen
huoltajille

Vasukeskusteluissa
monilukutaidon
huomiointi

Eteiskirjaston /
kirjakassin /
iltasatulaukun
käyttöön ottaminen

Vanhempainilta
monilukutaidosta –
video käytettävissä,
päivitetyt diat tulossa

Kotoa lempikirja
ryhmän yhdessä
tutkittavaksi /
luettavaksi

Huoltajat lukemaan
lapsille päiväkotiin
(suomi / muut kielet)

Lukuhaaste kotiin (lue
lapselle / lue itse –
suomi / oma
äidinkieli)

Tavoite: yhteistyön syventäminen

Suuntaviiva I: Luodaan ja vahvistetaan lukutaitotyön rakenteita

Muut (lukutaito)toimijat

Lukumummit
ja lukuvaarit
tutuiksi

Muita
vierailevia
lukijoita

Esikuvat –
lasten sankarit
lukijoina

Kirjailijavierailut
päiväkotiin

Retket
monilukutaidon
näkökulmasta

Taidepajoihin
osallistuminen

Tavoite: yhteistyön syventäminen

Suuntaviiva I: Luodaan ja vahvistetaan lukutaitotyön rakenteita

Kirjastoyhteistyö

Eteiskirjasto,
kirjakassit,
iltasatulaukut

Säännölliset käynnit
kirjastoissa/
kirjastoautossa

Muut kuin
kirjanhakuretket
kirjastoon – tapahtumat,
tilaisuudet

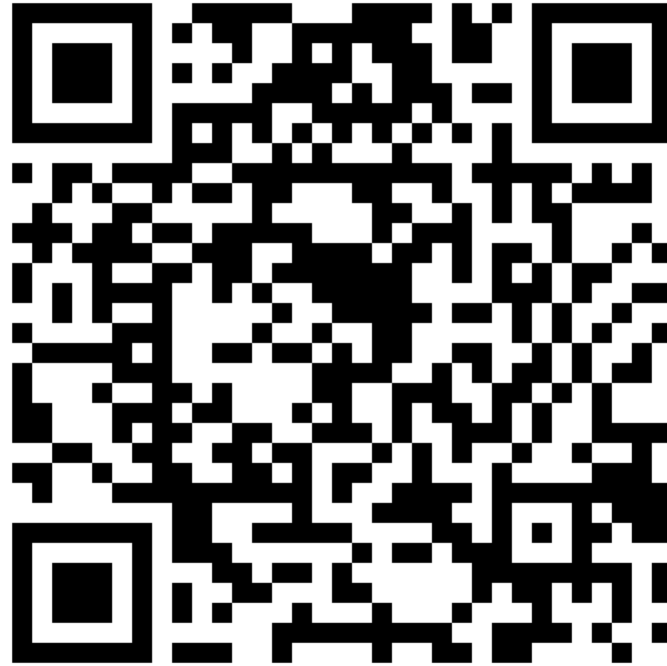
Kirjaston
henkilökunnan
vierailu päiväkodissa,
kirjavinkkaukset

Kirjaston henkilökunnan
asiantuntemuksen
hyödyntäminen

Monikielisen kirjaston
hyödyntäminen

Saavutettavuuskirjasto
Celian palveluiden
hyödyntäminen

Ilmoittaudu Lukeva varhaiskasvatus -ohjelmaan

<https://link.webpolsurveys.com/S/EB395CA61F8655A0>

Lukeva
varhais-
kasvatus

Suoria linkkejä materiaaleihin ja toimijoiden sivuille

Eteiskirjasto: <https://www.oph.fi/fi/opettajat-ja-kasvattajat/kirjastoyhteisty#anchor-eteiskirjaston-perustaminen>

Infovideo vanhempainiltaan: <https://www.oph.fi/fi/opettajat-ja-kasvattajat/yhteisty-huoltajien-kanssa#anchor-tietoa-ja-vinkkeja>

Luetaan lasten kanssa esite: <https://www.oph.fi/fi/opettajat-ja-kasvattajat/yhteisty-huoltajien-kanssa#anchor-luetaan-lasten-kanssa>

Lukumummi ja lukuvaari –toiminta: <https://lukumummitjavaarit.fi/>

Kirjailijavierailut: <https://kirjailijavierailut.lukukeskus.fi/etusivu/>

Saavutettavuuskirjasto Celia: <https://www.celia.fi/>

Monikielinen kirjasto: https://www.kirjastot.fi/monikielinenkirjasto?language_content_entity=fi

Seuraavia tilaisuuksia ja tapahtumia

Kunnissa luetaan –lukutaitomessut: Porvoo 5.3., **Lohja 7.3.** ja Hämeenlinna 12.3.

Lue minulle! Lukeva varhaiskasvatus –ohjelman esittelytilaisuus verkossa 19.3. Tallennetaan!

Lämmin kiitos!

Lukutaito-ohjelman uudistuvat kotisivut:

www.oph.fi/lukutaito-ohjelma

Ota yhteyttä:

lotta-sofia.larosa@oph.fi

riikka.kaukinen@oph.fi

niina.mahonen@oph.fi

